

"Korstnapühkija" on lihtsalt nunnu

Benjamin Britteni lasteoooperi "Väike korstnapühkija" esietendus 6. XII rahvusooperis Estonia.

Libreto Eric Crozier. Dirigent Hirvo Surva, lavastaja Jaanus Rohumaa, kunstnik Ann Lumiste, laste lauluõpetaja Anu Aimala. Osades Riina Airene, Tiiu Laur, Hirvo Surva, Christopher Carr, Angelika Mikk, Priit Volmer, Mart Madiste, Margus Toompere, Susan Kilgas, Kaupo Kask, Kevin Johannson, Saara Nüganen.

Sammy – Christopher Carr ja Must-Mats – Priit Volmer. HARRI ROSPU

Britteni lasteoooper on armsalt ja lastekeskselt lavastatud, aga Rohumaa võimete kohta on see siiski allahindlus. Üllatuseks kujuneb ainult poistekoori dirigendina tuntud **Hirvo Surva** näitleja- ning orkestridirigendi töö.

Linnateatri noore ja palju kiidetud lavastaja **Jaanus Rohumaa** kutsumine lastetüki etteotsa oli kahtepidi väärt mõte. Kõigepealt andis see lootust näha laval Linnateatri tasemel liikumist ja teiseks on ju alati lootus, et keegi draamalavastajatest ka ooperis hakkama saab ning pakub meie väheste ooperilavastajate töödele vaheldust. Teine lootus jääb jõusse, sest muusika vastu Rohumaa ei eksinud (ongi alustuseks piisav ja ooperilavastuse puhul esmane). Kui, siis vastupidi, näiteks Sammy korstnast allavedamise stseen kujunes liigtäpseks ja paindumatuks just muusikas. Ilmselt on ooperilauljad ja lapsed Linnateatri trupiga võrreldes liiga raske kontingent.

Samas ma ei arva, et ooperilavastus peaks olema mingi "rabelemine". On igati õige, et põhitähelepanu on jäetud laulmisele ja muusikale. Aga veidi mitmeplaaniisemat tegevust ja huvitavamaid tegelaskujusid võiks ju ikka tahta. Kasvõi majapidajanna preili Baggotist (**Riina Airene**), kes on ju etenduses laval väga tihti. Lapsi on ikka tore vaadata, kasvõi sellepärast, et koomilisteski lugudes pole neile veiderdamise osi antud. Nii mõjuvad nad oma loomulikkusega värskendavalt. Siin tõusevadki esile rohkem rikaste lapsed kui peategelane – väike korstnapühkija.

Selliseid ülivõrdeid nagu "laps-staar pani publiku hõiskama" ("Nukitsamees" Estonias 1999) ja "muusikal paneb rõhu Oliveri siirusele" ("Oliver!" Linnahallis 2003) selle lavastuse kohta öelda ei saa ja ega algmaterjal seda muutmata kujul eriti võimalda ka. Peaosaline **Sammy (Christopher Carr)** on, nagu teised tema kohta lavastuse loomise perioodis ütlevad, lihtsalt "nii nunnu".

Ooper ise on oma kahejaolise tegevusega tore ekskursioon teatri lavatagusesse. Esimeses vaatuses jutustatakse lugu väikesest poisist, kes tõmmati vanal Inglismaal korstnasse, et ta seda seestpoolt küüriks, ja kuidas rikka pere lapsed

ta korstnapühkija käest päästsid. Teises vaatuses mängitakse sama lugu läbi "publiku hulgast võetud" lastega.

Esimese vaatuse alguse sebumine läsksi veidi igavaks, kuigi lavastaja olevat seda osa isegi lühendanud. Asja püüab suhtekorraldaja **Roosi** päästa sellega, et hüüab hüsteerilise häälega väga tavalisi küsimusi. Toredaks läheb alles siis, kui dirigent **Taavet (Hirvo Surva)** publikuga suhtlema hakkab, vaatajate eri rühmadele laule ja öiseid linnuhääli õpetab. Hea on vaadata tema professionaalset kooriga (siin on selleks publik) suhtlemise oskust ja mõnusaid vahemärkusi ("ruun on peaaegu hobune", "kuulge teie, suured, pole öökulli näinud või!"). Lisaks tänab veel "öökullide" esimese rea lauljat **Eino Tambergi** kättpidi.

Elevust toovad ettelaulmised: **Roosi (Tiiu Laur)** armas kohmetus ja kena laul ning **Mart Madiste** kehastatud **Karli** itaaliakeelne hiilgeaaria.

Väga head on aga kostüümid ja lavakujundus. Tige korstnapühkija **Must-Mats** on oma peenikese torukübara, pikkade hallide juuste ja elegantse pika mantliga segu võlurist ja *gothic metal*-ansambli solistist, perelapsed on ilusates värvides nagu postkaardi pealt võetud. Orkestrigaugust on tehtud treppide ja käikudega ruumipikendus. Kusjuures väike, alla 10-liikmeline orkester on igati tasemel ning mängib Britteni "riukaliku" helikeele hästi välja. Tohtu ülesanne (millest nad auga välja tulevad) on lastel, kelle kanda on ebamugavalt kõrges tessimis ja rütmiliselt keerukad ansamblid.

Ega Britten suurtelegi mugav laulda pole, preili **Baggoti** laulu ajal sõnadest igatahes aru ei saa. Aga hirmu ajab ikka nahka küll, nii et üks heitunud laps hüüab saalist: "Mine ära koju!". Liikumisel tõuseb kõige dünaamilisemaks vanistseen: poisid taga väikest murjanit pesemas, tüdrukud linadega ees. Tõelised operetistaarid – laulavad, näitlevad ja tantsivad üheaegselt. Samas operetlikus võtmes on ka kirev lõpustseen. Igatahes õrnatundelisematele lastele, kellele "Oliver!" ehk pisut jõhkraks jäi, on mahe "Korstnapühkija" igati hea teatritükk.

HEILI VAUS-TAMM